### Model zbiorników

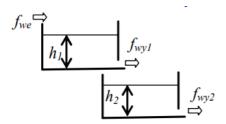
#### **AUTOR**

#### 1 Cel sprawozdania.

Badanie liniowych i nieliniowych modeli kaskady niewspółdziałającej.

#### 2 Opis modelu.

W ćwiczeniu badamy kaskadę niewspółdziałającą przedstawioną poniżej:



$$\begin{cases} A_1 \dot{h}_1(t) = f_{we}(t) - A_{w1} \sqrt{2gh_1(t)} \\ A_2 \dot{h}_2(t) = A_{w1} \sqrt{2gh_1(t)} - A_{w2} \sqrt{2gh_2(t)} \end{cases}$$
$$f_{wy1}(t) = A_{w1} \sqrt{2gh_1(t)}$$
$$f_{wy2}(t) = A_{w1} \sqrt{2gh_2(t)}$$

gdzie:

 $A_1, A_2$  - szerokość zbiorników 1 i 2

 $Aw_1, Aw_2$  - wielkość otworów w zbiornikach przez które wypływa woda  $h_1, h_2$  - wysokość słupa wody w zbiorniku 1 i 2

 $h_{max}$  - maksymalny poziom wody

 $fwe, fwe_{max}$  - wpływ wody do zbiornika oraz jego maksymalna wartość  $f_{wy1}, f_{wy2}$  - wypływ wody ze zbiornkó 1 i 2

W ćwiczeniu oba zbiorniki mają take same wymiary.

### 3 Model nieliniowy.

Model nieliniowy opisują równania:

$$\begin{cases} A_1 \dot{h}_1(t) = f_{we}(t) - A_{w1} \sqrt{2gh_1(t)} \\ A_2 \dot{h}_2(t) = A_{w1} \sqrt{2gh_1(t)} - A_{w2} \sqrt{2gh_2(t)} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \dot{h}_1(t) = \frac{1}{A_1} \left( f_{we}(t) - A_{w1} \sqrt{2gh_1(t)} \right) \\ \dot{h}_2(t) = \frac{1}{A_2} \left( A_{w1} \sqrt{2gh_1(t)} - A_{w2} \sqrt{2gh_2(t)} \right) \end{cases}$$

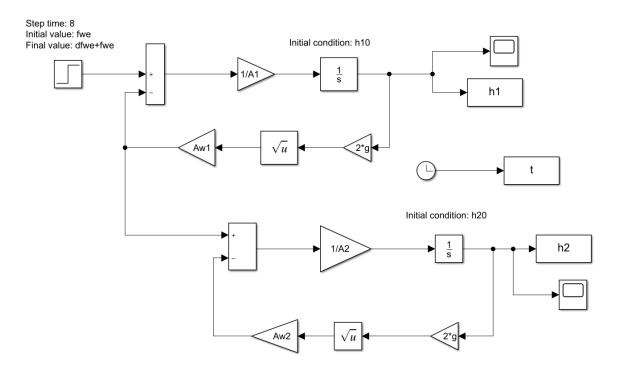
Parametry zbiorników:

$$A_1 = 4$$
  
 $A_2 = 4$   
 $Aw_1 = 0.5$   
 $Aw_2 = 0.5$   
 $h_{max} = 6$   
 $fwe_{max} = A_{w1}\sqrt{2gh_{max}}$ 

Warunki początkowe dla  $h_1(0)$  i  $h_2(0)$  można obliczyć z równania statycznego:

$$\begin{cases} 0 = f_{we} - A_{w1}\sqrt{2gh_1(0)} \\ 0 = A_{w1}\sqrt{2gh_1(0)} - A_{w2}\sqrt{2gh_2(0)} \end{cases}$$
 Dla  $h_1(0)$ : 
$$f_{we} = A_{w1}\sqrt{2gh_1(0)}$$
 
$$h_1(0) = \frac{f_{we}^2}{A_{w1}^2 2g}$$
 Dla  $h_2(0)$ : 
$$A_{w1}\sqrt{2gh_1(0)} = A_{w2}\sqrt{2gh_2(0)}$$
 
$$A_{w1}^2 2gh_1(0) = A_{w2}^2 2gh_2(0)$$
 
$$A_{w1}^2 h_1(0) = A_{w2}^2 h_2(0)$$
 
$$h_2(0) = \frac{A_{w1}^2 h_1(0)}{A_{w2}^2} = \frac{A_{w1}^2}{A_{w2}^2} \cdot \frac{f_{we}^2}{A_{w1}^2 2g}$$
 
$$h_2(0) = \frac{f_{we}^2}{A_{w2}^2 2g}$$

Schemat:



### 4 Model liniowy.

Model liniowy opisują równania:

$$\begin{cases} A_1 \dot{h}_1(t) = f_{we}(t) - a_1 h_1(t) \\ A_2 \dot{h}_2(t) = a_1 h_1(t) - a_2 h_2(t) \end{cases}$$
$$\begin{cases} \dot{h}_1(t) = \frac{1}{A_1} \left( f_{we}(t) - a_1 h_1(t) \right) \\ \dot{h}_2(t) = \frac{1}{A_2} \left( a_1 h_1(t) - a_2 h_2(t) \right) \end{cases}$$

Model liniowy polega na uproszczeniu modelu do równania prostej.

$$f_{wy} = A_w \sqrt{2gh} \approx ah$$

Współczynnik a można obliczyć podstawijąc do równania  $fwy_{max}$  i  $h_{max}$ , wiedząc że  $fwy_{max} = A_w\sqrt{2gh_{max}}$  otrzymujemy:

$$A_w \sqrt{2gh_{max}} = ah_{max}$$

$$a = \frac{A_w \sqrt{2gh_{max}}}{h_{max}}$$

$$a = A_w \sqrt{\frac{2g}{h_{max}}}$$

dla  $a_1$ :

$$a_1 = A_{w1} \sqrt{\frac{2g}{h_{max}}}$$

dla  $a_2$ :

$$a_1 = A_{w2} \sqrt{\frac{2g}{h_{max}}}$$

Parametry zbiorników:

$$A_1 = 4$$
  
 $A_2 = 4$   
 $Aw_1 = 0.5$   
 $Aw_2 = 0.5$   
 $h_{max} = 6$   
 $fwe_{max} = A_{w1}\sqrt{2gh_{max}}$ 

Warunki początkowe dla  $h_1(0)$  i  $h_2(0)$  można obliczyć z równania statycznego:

$$\begin{cases}
0 = f_{we} - a_1 h_1(0) \\
0 = a_1 h_1(0) - a_2 h_2(0)
\end{cases}$$

Dla  $h_1(0)$ :

$$f_{we} = a_1 h_1(0)$$
  
 $h_1(0) = \frac{f_{we}}{a_1}$ 

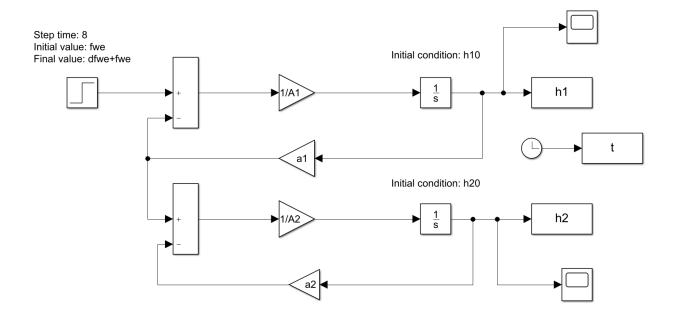
Dla  $h_2(0)$ :

$$a_1h_1(0) = a_2h_2(0)$$

$$h_2(0) = \frac{a_1h_1(0)}{a_2} = \frac{a_1}{a_2} \cdot \frac{f_{we}}{a_1}$$

$$h_2(0) = \frac{f_{we}}{a_2}$$

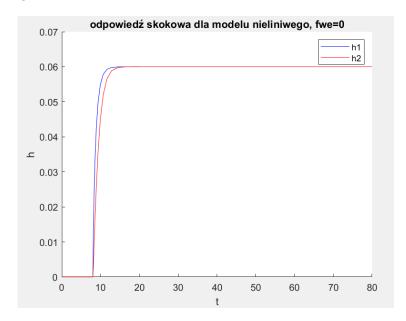
Schemat:



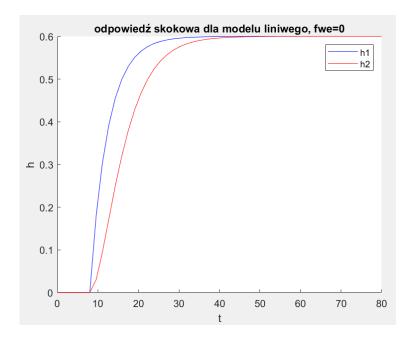
# 5 Odpowiedzi skokowe.

$$df_{we} = 10\% \cdot f_{wemax}$$

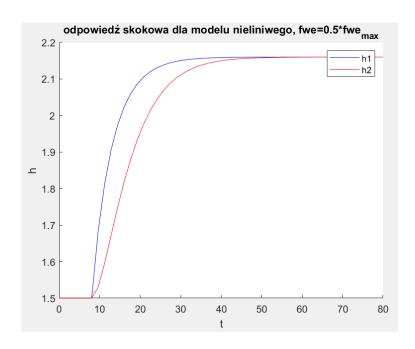
a) fwe = 0 dla modelu nieliniowego:



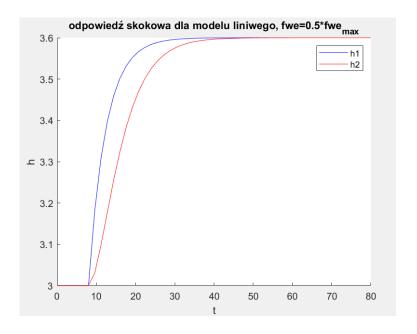
dla modelu liniowego:



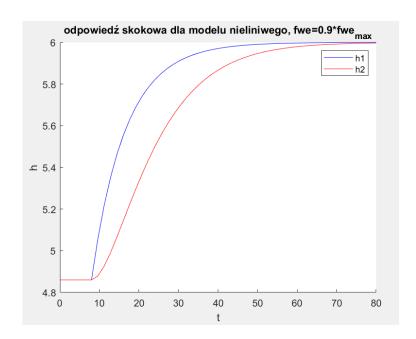
b)  $fwe = 0, 5 \cdot fwe_{max}$  dla modelu nieliniowego:



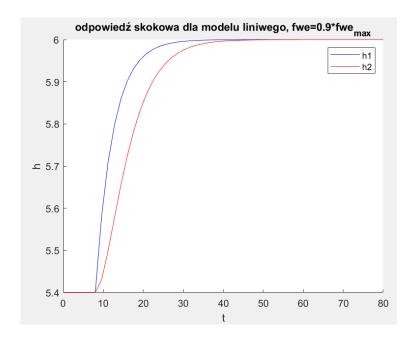
dla modelu liniowego:



c)  $fwe = 0, 9 \cdot fwe_{max}$ dla modelu nieliniowego:



dla modelu liniowego:



### 6 Wnioski.

Wykresy odpowiedzi skokowej dla modeli liniowych i nieliniowych różnią się w od siebie. W modelu nieliniowym wraz ze zmianą skoku zmienia się zarówno wartość na której układ się ustabilizuje jak i czas w którym do tego dochodzi, w modelu liniowym wraz ze zminą skoku zamianie ulega tylko wartość na któej układ się ustabilizuje.

## 7 Załącznik.

```
%model liniowy
1
2 -
       clear all;
3 -
       q=9.81;
4 -
      A1=4;
5 -
       A2=4;
 6 -
       Aw1=0.5;
7 -
       Aw2=0.5;
8 -
       h max=6;
9 -
       a1=Aw1*sqrt((2*g)/h max);
10 -
       a2=Aw2*sqrt((2*g)/h max);
11 -
       fwe_max=Aw1*sqrt(2*g*h_max);
12 -
       fwe=0.9*fwe_max;
13 -
       dfwe=0.1*fwe max;
14 -
       h10=fwe/a1;
15 -
      h20=fwe/a2;
16 -
      czas=80;
17 -
      [t]=sim('schemat liniowy',czas);
18 -
      hold on;
19 -
       plot(t,h1,'b');
20 -
       plot(t, h2, 'r');
21 -
       legend('h1','h2');
22 -
       xlabel('t');
23 -
       ylabel('h')
24 -
       title('odpowiedź skokowa dla modelu liniwego, fwe=0.9*fwe {max}');
```

```
1
       %model nieliniowy
2 -
       clear all;
3 -
       g=9.81;
4 -
       A1=4;
5 -
      A2=4;
       Aw1=0.5;
6 -
7 -
       Aw2=0.5;
8 -
       h max=6;
9 -
       fwe max=Aw1*sqrt(2*g*h max);
10 -
       fwe=0.9*fwe max;
11 -
       dfwe=0.1*fwe_max;
12 -
       h10=(fwe^2)/((Aw1^2)*2*g);
13 -
       h20=(fwe^2)/((Aw2^2)*2*g);
14 -
       czas=80;
15 -
       [t]=sim('schemat_nieliniowy',czas);
16 -
       hold on;
17 -
       plot(t, h1, 'b');
18 -
       plot(t,h2,'r');
19 -
       legend('h1','h2');
20 -
       xlabel('t');
21 -
       ylabel('h');
22 -
       title('odpowiedź skokowa dla modelu nieliniwego, fwe=0.9*fwe {max}');
```